

AKTUALNOŚCI OCHRONY ŚRODOWISKA

AKTUALNOŚCI PRAWNE – INTERPRETACJE – SPRAWOZDANIA

W BIEŻĄCYM NUMERZE M.IN.:

Co dalej z programem Czyste Powietrze

Str. 4

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedstawił informacje dotyczące czasowego wstrzymania przyjmowania nowych wniosków w programie Czyste Powietrze.

Raport do KOBiZE z procesu sprzątania powierzchni

Str. 11

Pytanie: Czy w związku z emisją niezorganizowaną podmiot powinien rozliczać emisję z procesu sprzątania w raporcie składanym do KOBiZE i sprawozdaniu środowiskowym do marszałków województw? Jak oszacować ilość zanieczyszczeń wyemitowaną do powietrza?

JUŻ W KOLEJNYM NUMERZE:

- Obliczanie opłaty środowiskowej w ramach normalnej działalności firmy
- Sprawozdanie wytwórcy odpadów – które odpady i tabele uwzględnić
- Czy prowadzący restauracje muszą składać sprawozdanie o opakowaniach i uiszczać opłatę produktową

Strefa Czytelnika – korzystaj bezpłatnie z usług dla prenumeratorów

Serwis internetowy:

Wzory dokumentów, e-booki, webinary
i archiwalne treści na:
www.ochronasrodowiska.wip.pl

Pytanie do eksperta:

Wyślij pytanie na adres:
redakcja@ochronasrodowiska.wip.pl,
a odpowiedź otrzymasz na e-mail

Serwis e-letterowy:

aktualności i porady wysyłane
na Twój adres e-mail

Stawki opłat za korzystanie ze środowiska na 2024 i 2025 rok

Stawki opłat za korzystanie ze środowiska wydawane są na cały rok w postaci obwieszczeń ministra klimatu i środowiska. W jaki sposób z nich korzystać?

Stawki opłat na rok 2025 można znaleźć w obwieszczeniu ministra klimatu i środowiska z 28 lipca 2024 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2025 (M.P. z 2024 r. poz. 794). Stawki te można wykorzystywać w celu monitorowania wydatków na emisje w roku 2025 i planowania budżetu na ten rok. Natomiast stawek opłat, które powinny być wykorzystane do obliczania opłat środowiskowych za rok 2024, trzeba szukać w obwieszczeniu ministra klimatu i środowiska z 4 sierpnia 2023 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2024 (M.P. z 2023 r. poz. 914).

PAMIĘTAJ!

To właśnie do tego dokumentu należy zajrzeć, realizując aktualne obowiązki środowiskowe.

W dokumentach tych znajdziemy górne jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska oraz jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza oraz umieszczanie odpadów na składowisku. W poniższych tabelach 1 i 2 zawarte są przykładowe stawki dotyczące opłat za rok 2024 – wszystkie pozostałe stawki można znaleźć w ww. akcie prawnym.

Tabela 1. Górne jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2024

Przedmiot opłaty	Górna jednostkowa stawka opłaty
Gazy lub pyły wprowadzane do powietrza	512,23 zł/kg
Umieszczenie odpadów na składowisku	375,25 zł/Mg

Tabela 2. Wybrane jednostkowe stawki opłat za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza na rok 2024

Rodzaje gazów lub pyłów	Jednostkowa stawka opłaty [zł/kg]
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne	1,69
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	1,69
Amoniak	0,58
Dwutlenek siarki	0,70
Dwutlenek węgla (stawka w zł/Mg)	0,39
Etery i ich pochodne	1,69
Halony: 1211, 1301, 2402	251,30
Halony	1,69
Pyły ze spalania paliw	0,47
Pyły pozostałe	0,76
Rtęć	251,30
Tlenek węgla	0,14
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	0,70
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne	0,14
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	1,89
Wodorofluorowęglowodory	39,79

Menedżer produktu: **Monika Doros**
 Kierownik grupy tematycznej:
Piotr Szczygieł
 Koordynator produkcji: **Mariusz Jezierski**
 Korekta: **Zespół**
 Projekt graficzny: **Magdalena Huta**
 Skład i łamanie: **Agnieszka Makowska**
 Drukarnia: **KRM Druk**
 ISSN: **2450-422x**
 Nakład: **700 egz.**
 Nr rejestrowy BDO: **000008579**
 © **Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.,
 Warszawa 2025**
 Wiedza i Praktyka sp. z o.o.
 03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a
 tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10
 e-mail: cok@wip.pl
 NIP: 526-19-92-256
 Numer KRS: 0000098264
 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy,
 Sąd Gospodarczy XIII Wydział Gospodarczy
 Rejestrowy
 Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Publikacja „Aktualności Ochrony Środowiska” chroniona jest prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w publikacji „Aktualności Ochrony Środowiska” – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Niniejsza publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji „Aktualności Ochrony Środowiska” wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z tym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Aktualności Ochrony Środowiska” wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Informacje o prenumeracie:

tel.: 22 518 29 29
 faks: 22 617 60 10
www.formularze.wip.pl
 Czynne pon.–pt. w godz. 8.00–16.00
 Poza godzinami pracy można pozostawić wiadomość w skrzynce głosowej.

NOWOŚCI

Obszary przyspieszonego rozwoju	3
Środki na adaptację do zmian klimatu	3
Nowe normy hałasu od 2025 roku	4
Co dalej z programem Czyste Powietrze	4
Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej	5
Staranie się o zezwolenie a zmiana współnika	5

REDAKCJA ODPOWIADA

Ogrzewanie zakładu a raport do KOBiZE	6
Substancje we wniosku na wprowadzanie gazów i pyłów	7
Sprzedż odpadów gruzu – na jakich zasadach	8
Baza BDS a portal f-gas	9
Raportowanie danych w CRO	10
Raport do KOBiZE z procesu sprzątania powierzchni	11

OCHRONA ŚRODOWISKA. INFORMACJE OGÓLNE

Rozporządzenie unijne w sprawie technologii neutralnych emisyjnie .	12
---	----

KALENDARIUM

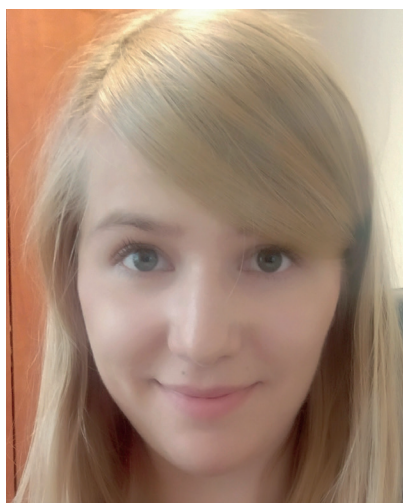
Obowiązki przedsiębiorcy w lutym 2025 roku	14
--	----

KARTA ODPADU

Karta odpadu 08 04 17*	16
------------------------------	----

NASI EKSPERCI:

					
Aleksandra Gembora	Tomasz Kaler	Małgorzata Hain-Kotowska	Marta Leśniczuk	Norbert Szymkiewicz	Renata Brzozowska
absolwentka międzywydziałowych studiów ochrony środowiska	specjalista ds. ochrony środowiska; absolwent prawa specjalizujący się w prawie ochrony środowiska	specjalista ds. ochrony środowiska, pracownik urzędu marszałkowskiego, magister ochrony środowiska	specjalista z 15-letnim stażem na stanowisku inspektora ochrony środowiska	inspektor ds. bhp/ppoż. i ochrony środowiska	specjalista ds. ochrony środowiska, były pracownik urzędu marszałkowskiego

MARTA HEBDA

redaktor naczelna

Marta Hebda

Napisz do naszego eksperta:

redakcja@ochronasrodowiska.wip.pl

Drogi Czytelniku!

Od 2025 roku obowiązują stawki zawarte w obwieszczeniu ministra klimatu i środowiska z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu na rok 2025. Co ono zmienia? Zajrzyj na **str. 4**.

Czy w związku z emisją niezorganizowaną, podmiot, powinien rozliczać emisję z procesu sprzątnia w raporcie składanym do KOBiZE i sprawozdaniu środowiskowym do marszałków województw? Odpowiedź znajdziesz na **str. 11**.

Rozporządzenie z 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie stanowi jeden z aktów wprowadzających określone regulacje w obszarze zrównoważonych zamówień publicznych. Czego dotyczą te regulacje? Dowiesz się z tekstu na **str. 12**.

Zachęcam do lektury.

Zachęcamy do odwiedzenia strony www.ochronasrodowiska.wip.pl, gdzie znajdziesz nie tylko archiwalne numery, ale często również dłuższe wersje artykułów.

Dostępne na stronie teksty to np.:

- Wniosek o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów – jak go przygotować krok po kroku.
- Jak zapobiegać marnowaniu żywności – prawne i praktyczne aspekty.
- Odpowiedzialność za odpady w kontekście ostatnich pożarów nielegalnych składowisk.

Drogi Czytelniku,

czekamy na opinie na temat zmian wprowadzanych w publikacji. Zależy nam na Twoim zdaniu dotyczącym przydatności porad naszych ekspertów w codziennej pracy.

Każdą opinię przesłaną na adres:

redakcja@ochronasrodowiska.wip.pl nagrodzimy e-bookiem „**Jak uzyskać pozwolenie zintegrowane – praktyczne wskazówki**”.

Pozwolenie zintegrowane wydawane jest na wniosek podmiotu prowadzącego instalację. W e-booku znajdziesz szczegółowe informacje dotyczące konieczności pozyskiwania takich pozwoleń oraz wszystkich kwestii formalnych, które są z nimi związane.

Obszary przyspieszonego rozwoju

Zgodnie z unijną dyrektywą RED III Polska jest zobowiązana do wyznaczenia obszarów przyspieszonego rozwoju OZE (OPRO).

Unia Europejska duży nacisk kładzie na szybszy rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE), żeby uniezależnić kraje członkowskie od importu surowców energetycznych, co szczególnie istotne stało się po inwazji Rosji na Ukrainę. Takie podejście ma umożliwić realizację ogólnego celu unijnego na rok 2030 w zakresie OZE, który zakłada, że udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej do 2030 roku powinien wynosić w UE co najmniej 42,5%. OPRO mają być wprowadzone w państwach członkowskich najpóźniej do lutego 2026 roku po to, by przyspieszać inwestycje w OZE.

UWAGA!

Na tych obszarach dla elektrowni wiatrowych na lądzie i farm fotowoltaicznych czas uzyskania pozwoleń nie może przekroczyć 12 miesięcy.

Obszary takie powinny być wyznaczane w miejscach, w których ryzyko negatywnego oddziaływania na środowisko jest minimalne (np. na obszarach przemysłowych lub rolniczych). Zgodnie z takim postępowaniem, zamiast prowadzić ocenę oddziaływania na środowisko dla pojedynczych inwestycji w OZE, takie procedury można zrealizować dla całego obszaru. Pierwszym krokiem do wyznaczania OPRO ma być mapowanie potencjału rozwoju OZE. Polska powinna zmapować obszar dostępny dla instalacji OZE wraz z niezbędną infrastrukturą sieciową oraz infrastrukturą magazynowania, a następnie, na podstawie gotowej mapy, wyznaczyć OPRO.

Źródło:

R. Bajczuk, M. Niewiata-Rej, A. Śniegocki, *Rozsądne przyspieszenie: rekomendacje dla wdrożenia obszarów przyspieszonego rozwoju OZE*, Warszawa 2024.

ANNA KOT
konsultant ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami

Środki na adaptację do zmian klimatu

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił nabory wniosków skierowane do samorządów, wspierając ich działania w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz zrównoważonego zarządzania wodami opadowymi. Program, finansowany z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnKS) 2021–2027, oferuje dofinansowanie w wysokości miliarda złotych.

Realizowane są dwa nabory i oba wspierają realizację inwestycji wynikających z miejskich planów adaptacji do zmian klimatu. Pierwszy z naborów, w ramach działania „1.2. Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu”, koncentruje się głównie na inwestycjach w zrównoważoną gospodarkę wodami opadowymi. Projekty obejmują wykorzystanie zieleni, zielono-niebieskiej infrastruktury oraz wdrożenie rozwiązań opartych na przyrodzie. Te ostatnie odnoszą się przede wszystkim do wykorzystania lokalnych warunków i istniejących zasobów. O dofinansowanie mogą ubiegać się 44 największe miasta w Polsce (powyżej 100 tys. mieszkańców). To uczestnicy projektu „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców” oraz m.st. Warszawa. Maksymalny poziom dofinansowania wynosi 77% wartości wydatków kwalifikowanych.

Budżet tego naboru to 500 mln zł, a wnioski można składać do **31 stycznia 2025 r.** Drugi nabór, dotyczący działania „2.4. Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom”, skierowany jest do miast powyżej 20 tys. mieszkańców oraz miast z przedziału 15–20 tys. mieszkańców niebędących stolicami powiatów, które nie są objęte wsparciem w ramach innych programów. Dofinansowanie może zostać przyznane projektom, które dotyczą wdrożenia inwestycji określonych w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu. Maksymalny udział dofinansowania wynosi 79,71% wartości wydatków kwalifikowanych, a całkowity budżet naboru to również 500 mln zł. Wnioski można składać do **31 marca 2025 r.**

Źródło:

www.gov.pl/nfosisgw.

ANNA SZYMANEK
specjalistka z zakresu gospodarki odpadami; jest propagatorką ochrony środowiska i ekologicznego podejścia do życia

Nowe normy hałasu od 2025 roku

Od 2025 roku obowiązują stawki zawarte w obwieszczeniu ministra klimatu i środowiska z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu na rok 2025. Co ono zmienia?

ANNA KOT
konsultant ds. ochrony
środowiska i gospodarki
odpadami

Nowe stawki kar mają na celu zniechęcenie do przekraczania norm hałasu, zwłaszcza w pobliżu obszarów mieszkalnych oraz w miejscach o szczególnej wartości przyrodniczej. W obwieszczeniu ogłoszono górną jednostkową stawkę kary za prze-

kroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu przenikającego do środowiska, za jeden dB przekroczenia, wynoszącą 96 zł. W tabeli 1 przedstawiono natomiast jednostkowe stawki kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu.

Tabela 1. Jednostkowe stawki kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu

Wielkość przekroczenia	w zł za każdy dB przekroczenia	
	w porze dnia	w porze nocy
od 1 do 5 dB	16,71	20,90
powyżej 5 do 10 dB	29,22	35,51
powyżej 10 do 15 dB	41,80	50,16
powyżej 15 dB	62,67	75,28

Zwiększona kontrola nad źródłami hałasu oraz bardziej dotkliwe kary mają skłonić firmy, instytucje oraz osoby prywatne do większej odpowiedzialności w zakresie ochrony środowiska.

Podstawa prawna:

Obwieszczenie ministra klimatu i środowiska z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu na rok 2025 (M.P. z 2024 r. poz. 784).

Co dalej z programem Czyste Powietrze

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedstawił informacje dotyczące czasowego wstrzymania przyjmowania nowych wniosków w programie Czyste Powietrze.

ANNA SZYMANEK
specjalistka z zakresu
gospodarki odpadami;
jest propagatorką ochrony
środowiska i ekologicznego
podejścia do życia

Modernizacja programu ma zapewnić lepsze wsparcie dla beneficjentów, wyeliminować nadużycia i uprościć procedury. Nowa odsłona programu ruszy na wiosnę 2025 roku, ale od grudnia rozpoczęły się działania pomocowe dla mieszkańców terenów dotkniętych powodzią. Z myślą o mieszkańcach województw dotkniętych powodzią (dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i śląskiego) przygotowano specjalne dotacje na termomodernizację domów. Na ten cel przeznaczono 300 mln zł, a proces wnioskowania będzie uproszczony, aby beneficjenci mogli szybko otrzymać wsparcie. Nabór wniosków ruszył w grudniu 2024 roku.

W styczniu 2024 roku odblokowano 13,9 mld zł z Krajowego Planu Odbudowy, a w kwietniu – 7,6 mld zł z Funduszu Europejskiego na rzecz Klimatu

i Środowiska. Dalsze działania obejmują pozyskanie 10 mld zł z Funduszu Modernizacyjnego Europejskiego Banku Inwestycyjnego, co zapewni stabilne finansowanie programu w przyszłości. Program Czyste powietrze działa w Polsce od 6 lat. Jednym z głównych celów zmian jest eliminacja nadużyć, takich jak zawyżanie rachunków czy nieuczciwe działania wykonawców. W programie pojawią się nowe rozwiązania, m.in. operatorzy wspierający gospodarstwa domowe, a także lista rekomendowanych wykonawców. Reformy mają usprawnić proces przyznawania dotacji i rozliczeń, a także zwiększyć pewność co do jakości usług.

Źródło:

www.czystepowietrze.gov.pl

www.ochronasrodowiska.wip.pl

Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej

Ciągła utrata różnorodności biologicznej (degradacja ekosystemów, gruntów, wód i oceanów, zmiana klimatu oraz zanieczyszczenie środowiska) stanowi bardzo duże zagrożenie i powoduje konieczność zmian transformacyjnych. Konferencja stron ONZ w sprawie Konwencji o różnorodności biologicznej (COP16) odbywała się od 21 października do 1 listopada 2024 r.

RENATA BRZOZOWSKA

praktyk z ponad 20-letnim stażem z zakresu procedur administracyjnych zarówno w służbie samorządowej, jak i rządowej, działający w branży ochrony środowiska

Konferencja ONZ miała na celu, w głównej mierze, poprzez finansowanie działań klimatycznych, jednak wykazała, że wsparcie finansowe musi zaistnieć zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych. Wskazała również na realizację planów w zakresie klimatu, takich, które będą rzetelną podstawą realizacji celu, dotyczącego redukcji globalnego ocieplenia do 1,5°C.

WAŻNE!

Same plany klimatyczne mają zostać przedłożone w 2025 roku. Powinny one wskazywać głównie postęp tak, aby można było na ich podstawie zapobiec ww. ociepleniu.

Plany mają uwzględniać cele związane z redukcją wszystkich gazów cieplarnianych. Natomiast zadania

klimatyczne powinny wskazywać na odejście od paliw kopalnych w systemach energetycznych, w sposób jak najbardziej uczciwy, a zarazem przyspieszać działania tak, aby osiągnąć neutralność emisyjną do 2050 roku. Już w 2022 roku na COP15 196 krajów podpisało „Globalne ramy różnorodności biologicznej Kunming-Montreal”. Na konferencji wymieniono 23 cele, które powinny być osiągnięte do 2030 roku, aby zatrzymać proces utraty bioróżnorodności. Przed konferencją COP16 kraje, które podpisały ww. globalne ramy, musiały przedstawić plany, aby wykazać, w jaki sposób zamierzają osiągnąć te 23 cele. COP17 odbędzie się w 2026 roku w Armenii.

Źródło:

Convention on Biological Diversity (CBD) 2024 r.

Staranie się o zezwolenie a zmiana wspólnika

Czy starając się o zezwolenie na zbieranie albo przetwarzanie odpadów, o wszystkich zmianach właścicielskich należy na bieżąco informować urząd marszałkowski?

KATARZYNA KULHAVIAK

specjalista ds. ochrony środowiska

Gdy podmiot ubiega się o zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów i gdy na przykład zmienił się lub zmieni w międzyczasie wspólnik bądź inna osoba uwzględniona w KRS, to trzeba poinformować o tym urząd marszałkowski. Należy w takim wypadku złożyć pismo z informacją, że zmienia się wspólnik danej firmy i dodatkowo dołączyć zaświadczenie o niekaralności nowej osoby, zgodnie z ustawą o odpadach. Do wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów oraz do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów dołącza się zaświadczenie o niekaralności:

- a) posiadacza odpadów będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą;
- b) wspólnika, prokurenta, członka zarządu lub

członka rady nadzorczej posiadacza odpadów będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – za przestępstwa przeciwko środowisku lub przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny. Reasumując, gdy przybędzie nowy wspólnik i gdy został złożony wniosek o wydanie decyzji na zbieranie lub przetwarzanie, to trzeba poinformować o tym organ, czyli urząd marszałkowski.

Podstawa prawna:

Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.).

Ogrzewanie zakładu a raport do KOBiZE

Pytanie: Czy za ogrzewanie magazynu z sieci miejskiej należy naliczać opłaty za korzystanie ze środowiska oraz sporządzać raport do KOBiZE? Dodatkowo, jeśli firma zajmuje się malowaniem pasów na jezdni, to jak powinna przygotowywać takie dokumenty?

ANNA KOT

konsultant ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami

Wykaz zawierający informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat należy od 1 stycznia 2019 r. sporządzać na bazie raportu do KOBiZE zgodnie z art. 286 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska. Błędne przygotowanie tego raportu może mieć wpływ na ustalenie wysokości opłaty za korzystanie ze środowiska i tym samym skutkować sankcją za niesporządzenie i/lub niewnoszenie opłat za korzystanie ze środowiska.

UWAGA!

Przy ocenie tego, kto musi złożyć raport do KOBiZE, nie ma znaczenia wielkość przedsiębiorstwa. A zatem powinny go przygotowywać zarówno firmy ogrzewające zakład lub wykorzystujące do prowadzenia działalności samochody i maszyny robocze, jak i duże firmy, które eksploatują instalacje wymagające np. pozwolenia zintegrowanego.

Ogrzewanie magazynu

W przypadku ogrzewania magazynu podmiotem korzystającym ze środowiska jest firma ogrzewająca magazyn. Zgodnie z art. 284 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska podmiot korzystający ze środowiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego.

WAŻNE!

Za ogrzewanie magazynu gazem z sieci miejskiej trzeba uiszczać opłaty za emisję gazów i pyłów ze spalania gazu, a także składać raport do KOBiZE z tytułu emisji do powietrza.

W przypadku gdy opłata za korzystanie ze środowiska nie przekracza 800 zł, nie trzeba jej uiszczać. Jeśli roczna wysokość opłaty z tytułu każdego z rodzajów korzystania ze środowiska nie przekracza 100 zł, nie przedkłada się także informacji zawierających dane opłatowe do urzędów marszałkowskich.

UWAGA!

Zobowiązany do ponoszenia opłat składa raport także do KOBiZE.

Podmiot korzystający ze środowiska, którego działalność powoduje emisje, sporządza i wprowadza do Krajowej bazy, do **końca lutego** każdego roku, raport. Firma ogrzewająca magazyn musi ponieść opłatę za emisje do powietrza i składać raport w tym zakresie do KOBiZE.

PAMIĘTAJ!

W KOBiZE istnieje możliwość realizacji obowiązku sprawozdawczego przez składanie uproszczonej wersji raportu. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdziesz w Poradniku wprowadzania raportu do Krajowej bazy w wersji uproszczonej.

Malowanie pasów

Obowiązek rozliczania emisji, a także składania raportu do KOBiZE, ma korzystający ze środowiska, a jeżeli jest to właściciel instalacji, prowadzący instalację. Malowanie pasów na drodze jest czynnością prowadzoną poza instalacją, w związku z czym obowiązki raportowania emisji i uiszczania opłat leżą po stronie korzystającego ze środowiska, czyli malującego pasy.

WAŻNE!

Jeżeli nie mamy do czynienia z instalacją, to opłaty ponosi ten, którego działalność powoduje emisje.

W przypadku malowania pasów na drogach podmiot powinien rozliczać się w urzędzie zgodnym z siedzibą firmy, z całości wykorzystywanych w różnych lokalizacjach farb i lakierów. Raport do KOBiZE w danej sytuacji również należy wprowadzić dla siedziby firmy w części dotyczącej emisji poza instalacją.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie ministra klimatu i środowiska z 26 października 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji zawartych w raporcie oraz sposobu jego wprowadzania do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2022 r. poz. 2217).

www.ochronasrodowiska.wip.pl

Substancje we wniosku na wprowadzanie gazów i pyłów

Pytanie: Które dokładnie substancje wykazujemy we wniosku o wydanie decyzji na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza z pracy wentylacji? Czy należy też dodać substancje wprowadzane do środowiska, które są uwalniane grawitacyjnie przez mycie lub czyszczenie (np. domestos itp.)?

RENATA BRZOWSKA
praktyk z ponad 20-letnim stażem z zakresu procedur administracyjnych zarówno w służbie samorządowej, jak i rządowej, działający w branży ochrony środowiska

Emitowane ze źródeł (instalacji) substancje normowane są wskazane w rozporządzeniu w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Natomiast same standardy jakości powietrza przedstawiono w rozporządzeniu ministra klimatu z 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów. Dla dużych instalacji wymagania w zakresie emisyjnym są również wskazane w konkluzjach BAT.

WAŻNE!

W obliczeniach emisji uwzględnia się wszystkie źródła emisji, substancje normowane i emitory. Mycie podłogi za pomocą środków zawierających chlor nie jest w tym przypadku istotą sprawy i jeżeli będzie prowadzone w normalnej skali, nie dotyczy emisji wskazywanej w pozwoleniu na emisję gazów lub pyłów do powietrza. Jednak procesy mycia i czyszczenia mogą być już źródłem emisji, w przypadku gdy są jednym z procesów związanych z pracą instalacji.

Realizowane procesy

W pierwszej kolejności należy zweryfikować procesy, jakie zachodzą w instalacji (urządzeniach, obiektach w tym systemy odciągów/wyciągów), czyli rodzaje substancji, jakie mogą być wprowadzane do powietrza z różnych prowadzonych procesów. Analizie podlegają substancje takie jak powyżej, które są wyprowadzane do środowiska za pomocą wentylacji wymuszonej (odciągi, wyciągi, wentylacja ogólna hali itp.).

WAŻNE!

Wentylacja grawitacyjna nie jest uwzględniana w pozwoleniu.

Wskazanie substancji normowanych powinno polegać na analizie stosowanych substancji, preparatów czy materiałów (analizie zapisów zawartych w ich kartach

charakterystyk). Zebrane dane należy przeanalizować w oparciu o procesy związane z pojawieniem się ww. substancji, w tym o sposoby oczyszczania z tych substancji (substancje uwalniają się np. pod wpływem temperatury, zachodzących reakcji chemicznych itp.).

Obliczanie emisji

Takie informacje, dane oraz redukcje związane z urządzeniami mającymi na celu obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza pozwolą na stworzenie modelu, na bazie którego będzie można obliczyć wszystkie potrzebne emisje z uwzględnieniem współczynnika aerodynamicznej szorstkości terenu, warunków meteorologicznych, lokalizacji zabudowy, współczynników czy wskaźników emisyjności, czyli ustalić zakres pomiarów, jakie należy wykonać (nie zawsze zakres pomiarów wykonywanych do tej pory pokryje się z ustaleniami).

UWAGA!

Powyższe pozwoli ustalić tzw. sieć obliczeniową (źródła emisji i parametry emitatorów, powstawanie emisji niezorganizowanej np. do wnętrza hali z wymuszoną wentylacją, emisję w warunkach normalnych i odbiegających od normalnych, metody pomiarowe i lokalizację stanowisk do wykonywania pomiarów).

Przypadki instalacji niewymagających pozwolenia są wskazane w rozporządzeniu ministra środowiska z 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia.

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie ministra środowiska z 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2010 r. nr 16, poz. 87).
- Rozporządzenie ministra klimatu z 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1860).

Sprzedaż odpadów gruzu – na jakich zasadach

NORBERT SZYMKIEWICZ
inspektor ds. bhp/ppoż.
i ochrony środowiska

Pytanie: Jesteśmy firmą wytwarzającą odpady w postaci gruzu. Czy możemy ten gruz sprzedawać jako towar?

Podstawowym wymogiem umożliwiającym utratę statusu odpadów przez gruz, co pozwala na traktowanie go jako towaru, jest przeprowadzenie procesu odzysku na podstawie zezwolenia na przetwarzanie odpadów, które uwzględnia utratę tego statusu (art. 43 ust. 2 pkt 3a ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach).

Utrata statusu

Utrata statusu odpadów następuje u podmiotu realizującego proces odzysku, pod warunkiem posiadania odpowiedniego zezwolenia i spełnienia przesłanek określonych w art. 14 i art. 43 ust. 2 pkt 3a ustawy o odpadach. W praktyce oznacza to, że od momentu formalnej utraty statusu odpadów dany materiał przestaje być regulowany przez przepisy dotyczące gospodarki odpadami i może być swobodnie wykorzystywany jako produkt.

UWAGA!

Jeśli proces odzysku prowadzi podmiot zajmujący się transportem odpadów, to właśnie w jego gestii następuje formalna utrata statusu odpadu.

W szczególnych przypadkach samo dokonanie oględzin lub weryfikacji jakości materiału może zostać uznane za proces odzysku R12, jeśli w wyniku spełnienia warunków wskazanych w zezwoleniu materiał traci status odpadu. Jest to zgodne z warunkami określonymi w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach.

PAMIĘTAJ!

Zarówno przepisy unijne, jak i krajowe nie precyzują ogólnych warunków utraty statusu odpadów dla gruzu budowlanego. W takim przypadku utrata statusu odpadów odbywa się wyłącznie w oparciu o warunki określone w odpowiednim zezwoleniu na przetwarzanie odpadów, wydanym dla tego rodzaju materiału.

Zgodnie z art. 27 ust. 9 ustawy o odpadach posiadacz odpadów może przekazać określone rodzaje odpadów osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej niebędącej przedsiębiorcą, pod warunkiem ich wykorzystania wyłącznie na potrzeby własne za pomocą

metod odzysku określonych w rozporządzeniu z 10 listopada 2015 r.

Przykład: Wskazane wytyczne

W przypadku utwardzania powierzchni odpadem o kodzie 17 01 01 dopuszczalna ilość wynosi maksymalnie 0,2 Mg/m² utwardzanej powierzchni. Dla fundamentów lub podsypek pod posadzki na gruncie limit wynosi 0,2 Mg/m³.

Rozporządzenie to definiuje również szczegółowe wymagania dotyczące magazynowania takich odpadów oraz roczne limity ich przyjmowania przez osoby fizyczne i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami.

Gospodarowanie odpadami

Artykuł 27 ust. 2 ustawy o odpadach wskazuje, że każdy posiadacz odpadów może zlecić gospodarowanie nimi jedynie podmiotom mającym wymagane zezwolenia, takie jak:

- zezwolenie na zbieranie odpadów;
- zezwolenie na przetwarzanie odpadów;
- koncesję na podziemne składowanie odpadów;
- pozwolenie zintegrowane lub inne odpowiednie decyzje administracyjne.

Wyjątki od powyższych wymogów obejmują sytuacje, gdy działalność nie wymaga uzyskania decyzji lub wpisu do rejestru w zakresie odbierania odpadów komunalnych (art. 50 ust. 1 pkt 5 ustawy). W kontekście ustawy o odpadach sprzedaż odpadów (dokumentowana fakturą) nie jest bezpośrednio regulowana w przepisach. Faktura nie stanowi narzędzia ewidencyjnego przewidzianego w ustawie, a kwestie związane z dokumentacją sprzedaży pozostają poza zakresem jej regulacji.

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.).
- Rozporządzenie ministra środowiska z 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U. z 2016 r. poz. 93).

Baza BDS a portal f-gas

Pytanie: Czy powinnam składać sprawozdanie do BDS, jeśli w danym roku nie stosowałam substancji podlegających pod tę bazę? Czy podmiot napełniający urządzenia klimatyzacyjne f-gazami musi składać takie sprawozdanie? Czy sprawozdanie mam sporządzać w BDS, czy portalu fluorowanych gazów cieplarnianych (f-gas portal)?

MARTA LEŚNICZUK
specjalista ds. ochrony
środowiska z ponad
15-letnim stażem

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (dalej: uoszw) podmioty przywożące substancje zubożające warstwę ozonową lub fluorowane gazy cieplarniane oraz pozostałe fluorowane gazy cieplarniane na terytorium Polski oraz wywożące te substancje lub gazy przekazują do bazy danych roczne sprawozdania sporządzone zgodnie ze stanem faktycznym, z wyodrębnieniem ilości tych substancji przywożonych spoza UE i wywożonych z UE.

Obowiązki sprawozdawcze

Obowiązek przekazywania sprawozdań dotyczy także podmiotów:

- 1) stosujących substancje zubożające warstwę ozonową lub fluorowane gazy cieplarniane bądź pozostałe fluorowane gazy cieplarniane, z uwzględnieniem ich stosowania w produkcji produktów i urządzeń, instalowaniu, serwisowaniu lub konserwacji, naprawie i likwidacji urządzeń, a także w innych procesach;
- 2) prowadzących odzysk, recykling, regenerację lub niszczenie ww. substancji;
- 3) przywożących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty i urządzenia zawierające ww. substancje oraz dokonujących wywozu takich produktów i urządzeń z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Sprawozdania, o których mowa w art. 39 ust. 1 uoszw, stanowią element bazy danych i są sporządzane w postaci elektronicznej. Przed sporządzeniem pierwszego sprawozdania podmiot jest obowiązany do zarejestrowania się w bazie danych przez wypełnienie formularza rejestracyjnego. Sprawozdania te są przekazywane raz w roku do 28 lutego za rok poprzedni.

WAŻNE!

Ustawodawca nie odniósł się w żaden sposób do konieczności składania sprawozdania w przypadku braku stosowania substancji zubożających warstwę ozonową.

W związku z tym przepis art. 39 ust. 3 pkt 1 uoszw należy czytać literalnie i jeżeli w danym roku podmiot

nie stosował substancji zubożających, to nie ma obowiązku składać sprawozdań do BDS. Jednocześnie wskazać można, że złożenie takiego „zero-wego” sprawozdania nie będzie błędem. Co do zasady, sprawozdanie składane powinno być przez podmiot stosujący substancje.

Termin **stosowanie** został wyjaśniony w rozporządzeniu PE i Rady (UE) 2024/573 z 7 lutego 2024 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych, zmieniającym dyrektywę 2019/1937 i uchylającym rozporządzenie nr 517/2014, gdzie oznacza w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych ich wykorzystywanie do produkcji, konserwacji lub serwisowania, w tym do ponownego napełniania produktów i urządzeń lub do innych czynności i procesów, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.

Wynika z tego, że podmiot napełniający urządzenia klimatyzacyjne wypełnia definicje „stosowania” zamieszczoną powyżej.

Portal f-gas

Na przedsiębiorstwa nałożono obowiązek składania sprawozdań dotyczących produkcji, przywozu, wywozu, stosowania jako substrat i niszczenia fluorowanych gazów cieplarnianych i innych gazów cieplarnianych, które zawierają fluor.

Fluorowane gazy cieplarniane to: wodorofluorowęglowodory (HFC), perfluorowęglowodory (PFC) oraz inne związki perfluorowane (heksafluorek siarki – SF₆). **Pozostałe fluorowane gazy cieplarniane** to: nienasycone (chloro)wodorofluorowęglowodory, fluorowane etery i alkoholen oraz inne związki perfluorowane, w tym trifluorek azotu (NF₃).

Przedsiębiorstwa muszą składać sprawozdania za pomocą elektronicznego narzędzia sprawozdawczego dostarczanego przez Europejską Agencję Środowiska (EEA) dostępnego na portalu f-gas na stronie

internetowej Komisji Europejskiej. Portal f-gas to scentralizowana platforma internetowa, której celem jest wdrożenie programu wycofywania kwot wodorofluorowęglowodorów (HFC), zarządzanie przepisami dotyczącymi wymogów importowych i eksportowych oraz ułatwienie wypełniania obowiązków sprawozdawczych. W art. 26 rozporządzenia nr 2024/573 zdefiniowano progi działalności powodujące powstanie obowiązku sprawozdawczego. Każde przedsiębiorstwo, które przekroczyło progi w poprzedzającym roku kalendarzowym, musi złożyć sprawozdanie do 31 marca każdego roku. Podmioty, które muszą być zarejestrowane w portalu, to przede wszystkim:

- producenci, importerzy i eksporterzy gazów cieplarnianych;
- importerzy i eksporterzy produktów i urządzeń zawierających te gazy;
- menedżerowie zezwoleń dla urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych, pomp ciepła lub inha-

- latorów ciśnieniowych zawierających HFC;
- przedsiębiorstwa niszczące lub odzyskujące gazy fluorowane;
- niezależni audytorzy (jednostki weryfikujące), którzy weryfikują sprawozdania przedsiębiorstw zgodnie z rozporządzeniem.

Niektóre progi sprawozdawczości zdefiniowano jako jednostki ekwiwalentu CO₂. W celu zamiany masy fluorowanych gazów cieplarnianych na ekwiwalenty CO₂ należy zastosować GWP określone w załącznikach do rozporządzenia.

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2024/573 z 7 lutego 2024 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych, zmieniające dyrektywę (UE) 2019/1937 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 517/2014 (Dz.U. UE.L z 2024 r. poz. 573).
- Ustawa z 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2065).

Raportowanie danych w CRO

RENATA BRZOZOWSKA

praktyk z ponad 20-letnim stażem z zakresu procedur administracyjnych zarówno w służbie samorządowej, jak i rządowej, działający w branży ochrony środowiska

Pytanie: Posiadam agregaty, które mają swoje Karty Urządzeń w Centralnym Rejestrze Operatorów (CRO). Dokonujemy też regularnie wpisów w zakresie przeglądów i konserwacji urządzeń. Czy w CRO też sporządza się raporty z tego zakresu, jeśli jesteśmy producentem żywności i wykorzystujemy urządzenia zawierające SZWO lub FGC?

Centralny Rejestr Operatorów dotyczący operatorów urządzeń (będących systemami ochrony przeciwpożarowej oraz pozostałych urządzeń), które zawierają 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych lub 5 ton ekwiwalentu CO₂ (CO₂ eq) fluorowanych gazów cieplarnianych. Takie karty zakłada operator, czyli w praktyce użytkownik lub ewentualnie właściciel urządzenia, bądź też podmiot zarządzający obiektem, w którym urządzenie się znajduje. W CRO w postaci elektronicznej są gromadzone karty urządzeń oraz karty systemów ochrony przeciwpożarowej. Możliwość

generowania raportów w CRO jest dostępna tylko dla administratora konta, na potrzeby firmy (do formatu Eexcel). Po wygenerowaniu raportu dane zawarte w kartach zostaną przedstawione w formie tabeli. Nie istnieje żaden obowiązek związany z raportowaniem danych wprowadzonych w CRO do organów zewnętrznych. Jest to opcja umożliwiająca jedynie przedstawienie tabelaryczne informacji wprowadzanych do systemu.

Źródło:

www.cro.pl.

Materiały w wersji online znajdziesz na:
www.ochronasrodowiska.wip.pl

Raport do KOBiZE z procesu sprzątania powierzchni

Pytanie: Czy w związku z emisją niezorganizowaną podmiot powinien rozliczać emisję z procesu sprzątania w raporcie składanym do KOBiZE i sprawozdaniu środowiskowym do marszałków województw? Jak oszacować ilość zanieczyszczeń wyemitowaną do powietrza?

KAROLINA SZEWCZYK-CIEŚLIK
koordynator ds. ochrony środowiska

Tak, emisje niezorganizowane do atmosfery, w tym emisje wynikające z procesów sprzątania, należy uwzględnić w raporcie do KOBiZE oraz w sprawozdaniu o zakresie korzystania ze środowiska, które jest przedkładane do właściwego miejscowo marszałka województwa.

Szacowanie emisji

Szacowanie emisji z procesu sprzątania może być trudne, ponieważ emisje te są nieregularne i zależą od wielu czynników (np. częstotliwości sprzątania, rodzaju stosowanych środków chemicznych i rodzaju powierzchni, na których są stosowane, oraz sposobu wykonywania procesu sprzątania). W celu wyznaczenia emisji należy:

- zidentyfikować substancje stosowane w danym środku czyszczącym** – w tym celu niezbędne jest pozyskanie karty charakterystyk stosowanych środków chemicznych, w których określony jest skład danej substancji, a co za tym idzie – będzie wiadomo, jakie zanieczyszczenia są emitowane do powietrza podczas sprzątania;
- wyznaczyć ilości substancji** – trzeba ustalić, ile w ciągu roku używanych jest poszczególnych rodzajów środków chemicznych, a następnie na podstawie kart charakterystyk przyjąć procentowy udział danej substancji emitowanej do środowiska z konkretnego preparatu;
- przyjąć odpowiednie wskaźniki emisji** – w tym celu można wykorzystać dostępne wskaźniki emisji, które określają ilość substancji emitowanych na jednostkę zużytego środka (np. emisja lotnych związków organicznych (LZO, NMLZO) przy stosowaniu rozpuszczalników). Jeżeli nie uda się ustalić wskaźników emisji dla konkretnych środków, można posłużyć się wartościami literaturowymi lub zwrócić się do

producentów środków chemicznych, którzy mogą mieć dane dotyczące emisji;

- wykonać kalkulację emisji** na podstawie ww. wskaźników oraz ilości używanych substancji.

Przykład: Wyliczenie emisji

Firma w 2024 roku zużyła do czyszczenia powierzchni biurowych 20 kg środka chemicznego X. Z karty charakterystyki wyznaczono jego skład:

- etanol (nr CAS: 64-17-5) – 70%;
- propan-2-ol (nr CAS: 67-63-0) – 10%.

Na tej podstawie wyznaczono wskaźniki emisji zanieczyszczeń do powietrza:

- etanol – 0,7 kg/kg;
- propan-2-ol – 0,1 kg/kg.

Mając na względzie powyższe, roczna emisja poszczególnych substancji do powietrza wyniesie:

$$\text{Etanol} = 0,7 \text{ [kg/kg]} \times 20 \text{ [kg/rok]} = 14 \text{ [kg/rok]}$$

$$\text{Propan-2-ol} = 0,1 \text{ [kg/kg]} \times 20 \text{ [kg/rok]} = 2 \text{ [kg/rok]}$$

Te substancje na liście opłat środowiskowych klasyfikowane są pod pozycją 4 – alkohole alifatyczne i ich pochodne, więc stawka opłaty środowiskowej na rok 2024 wynosi dla nich 1,69 zł.

Wielkości emisji do powietrza oraz opłaty za korzystanie ze środowiska są zawarte w tabeli.

Wysokość opłaty rocznej wynosi 27 zł (mniej niż 100 zł, dlatego też sprawozdania nie trzeba przysłać do właściwego miejscowo urzędu marszałkowskiego ani nigdzie wpłacać wyliczonej kwoty).

Podstawa prawna:

Obwieszczenie ministra klimatu i środowiska z 4 sierpnia 2023 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2024 (M.P. z 2023 r. poz. 1203 ze zm.).

Lp.	Nazwa i kod substancji	Wskaźnik emisji/ Wyniki pomiarów [kg/kg]	Wielkość emisji [kg]	Jednostkowa stawka opłaty [zł/kg]	Wysokość opłaty [zł]
1.	Alkohole alifatyczne i ich pochodne 4 – etanol (nr CAS: 64-17-5)	0,7	14	1,69	23,66
2.	Alkohole alifatyczne i ich pochodne 4 – propan-2-ol (nr CAS: 67-63-0)	0,1	2	1,69	3,38
Wysokość opłaty ogółem [zł]					27,04

Rozporządzenie unijne w sprawie technologii neutralnych emisyjnie

TOMASZ KALER
specjalista ds. prawa
ochrony środowiska

Rozporządzenie z 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie (rozporządzenie NZIA) stanowi jeden z aktów wprowadzających określone regulacje w obszarze zrównoważonych zamówień publicznych.

Rozporządzenie to będzie miało istotny wpływ na rynek zamówień publicznych, a jego wdrożenie przyczyni się do zwiększenia wykorzystania technologii neutralnych emisyjnie. Jest to kluczowe do osiągnięcia celów klimatycznych UE.

Wdrożenie Zielonego Ładu

W rozporządzeniu wskazuje się, że plan przemysłowy Zielonego Ładu określa kompleksowe podejście do wspierania przyspieszonego rozwoju czystych technologii energetycznych oparte na czterech następujących filarach:

- 1. pierwszy** – ma na celu utworzenie otoczenia regulacyjnego, które uprości i usprawni procesy wydawania pozwoleń w odniesieniu do nowych miejsc produkcji i montażu technologii neutralnych emisyjnie oraz ułatwi rozwój unijnego przemysłu tych technologii;
- 2. drugi** – ma pobudzić inwestycje w produkcję technologii neutralnych emisyjnie oraz finansowanie tej produkcji za pomocą zmienionych tymczasowych kryzysowych i przejściowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy;
- 3. trzeci** – dotyczy rozwijania umiejętności potrzebnych do przeprowadzenia transformacji i zwiększenia liczby wykwalifikowanych pracowników w sektorze czystych technologii energetycznych;
- 4. czwarty** – koncentruje się na handlu i dywersyfikacji łańcucha dostaw surowców krytycznych.

Zamówienia publiczne

Rozporządzenie wprowadza określone regulacje w obszarze zrównoważonych zamówień publicznych.

Harmonogram wdrażania

1. Rozporządzenie NZIA stosuje się od **czerwca 2024 roku**.
2. W odniesieniu do zamówień publicznych obowiązki nałożone na instytucje i podmioty zamawiające, a wynikające z art. 25 rozpo-

ządzeni NZIA, będą powszechnie stosowane od **30 czerwca 2026 r.**

3. Do 30 czerwca 2026 r. przepisy art. 25 ust. 1 rozporządzenia NZIA **stosuje się do:**
 - a) zamówień udzielanych przez centralne jednostki zakupujące oraz
 - b) zamówień o wartości co najmniej 25 mln EUR.

Dotyczą one zamówień, które obejmują technologie neutralne emisyjnie.

Obowiązki nałożone na instytucje i podmioty zamawiające mają zastosowanie w odniesieniu do następujących technologii neutralnych:

1. słonecznych, w tym technologii fotowoltaicznych, technologii słonecznej termicznej energii elektrycznej i technologii słonecznej energii termicznej;
2. lądowej energetyki wiatrowej i technologii morskiej energii odnawialnej;
3. baterii i magazynowania energii;
4. pomp ciepła i energii geotermicznej;
5. wodorowych, w tym elektrolizerów i ogniw paliwowych;
6. zrównoważonych technologii biogazu i biometanu;
7. CCS;
8. sieci elektroenergetycznej, w tym technologii ładowania elektrycznego w transporcie oraz technologii służących cyfryzacji sieci;
9. energii pochodzącej z rozszczepienia jądrowego, w tym technologii jądrowego cyklu paliwowego;
10. zrównoważonych paliw alternatywnych;
11. energii wodnej.

W przypadku zamówień obejmujących wskazane technologie neutralne emisyjnie jako część ich przedmiotu lub w przypadku zamówień na roboty budowlane i koncesji na roboty budowlane, które wykorzystują te technologie, należy uwzględnić następujące wymogi:

1. minimalne obowiązkowe wymogi dotyczące zrównoważenia środowiskowego, które będą stosowane od wejścia w życie aktu wykonawczego (którego przyjęcie ma nastąpić do 30 marca 2025 r.) w przypadku centralnych jednostek zakupujących oraz umów powyżej 25 mln EUR, oraz od lipca 2026 roku w przypadku wszystkich innych umów;
2. co najmniej jeden z następujących warunków, wymogów lub zobowiązań umownych w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane i koncesji na roboty budowlane:
 - a. warunek specjalny odnoszący się do aspektów środowiskowych danego konkretnego zamówienia,
 - b. wymóg wykazania zgodności z mającymi zastosowanie wymogami cyberbezpieczeństwa (określonymi w rozporządzeniu w sprawie cyberodporności), w tym w stosownych przypadkach i w miarę dostępności, za pośrednictwem odpowiedniego europejskiego programu certyfikacji cyberbezpieczeństwa,
 - c. szczególne zobowiązanie umowne do terminowego zrealizowania elementu zamówienia dotyczącego technologii neutralnych emisyjnie, które może prowadzić do powstania obowiązku uiszczenia odpowiedniej opłaty, jeżeli obowiązek ten nie zostanie spełniony, i które wykracza poza wymogi przewidziane w mających zastosowanie przepisach krajowych, jeżeli takie przepisy istnieją.

UWAGA!

Obowiązek wyboru jednego z ww. warunków, wymagań lub zobowiązań umownych dotyczy postępowań o udzielenie zamówienia na roboty budowlane oraz postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane stosuje się od 29 czerwca 2024 r.

Dodatkowe wymogi

Dodatkowo instytucje i podmioty zamawiające są zobowiązane uwzględnić wkład oferty w odporność w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, gdy takie zamówienia obejmują wskazane technologie neutralne emisyjnie jako część ich przedmiotu, lub w przypadku zamówień na roboty budowlane i koncesji na roboty budowlane, które wykorzystują tę technologię, a także w przypadku zamówień udzielanych na podstawie umowy ramowej, gdy szacunkowa wartość tych umów jest równa lub przekracza unijne progi.

UWAGA!

Celem „wkładu oferty w odporność” jest przeciw-

działanie istniejącym lub grożącym zależnościom ze strony państw trzecich w zakresie dostaw technologii neutralnych emisyjnie.

Zamawiający są zobowiązani do stosowania wymogu „wkładu oferty w odporność”, jeżeli w momencie zaproszenia do ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego lub w momencie rozpoczęcia takiego postępowania Komisja ustaliła, że:

- a) udział konkretnej technologii neutralnej emisyjnie lub jej głównych konkretnych komponentów pochodzących z państwa trzeciego stanowi ponad 50% dostaw tej konkretnej technologii neutralnej emisyjnie lub jej głównych konkretnych komponentów w Unii, lub
- b) udział dostaw w Unii konkretnej technologii neutralnej emisyjnie lub jej głównych konkretnych komponentów pochodzących z państwa trzeciego wzrósł średnio co najmniej o 10 punktów procentowych i osiąga co najmniej 40% dostaw w Unii.

PAMIĘTAJ!

Wymóg „wkładu oferty w odporność” będzie stosowany od wejścia w życie aktu wykonawczego. Przyjęcie aktu wykonawczego zaplanowane jest na przełom 2024 i 2025 roku.

W przypadku zamówień na roboty budowlane oraz koncesji na roboty budowlane, które są objęte zakresem stosowania rozporządzenia NZIA, instytucje i podmioty zamawiające powinny wybrać co najmniej jeden szczególny warunek lub wymóg, lub co najmniej jedno szczególne zobowiązanie umowne, aby pomóc w realizacji celów takich jak uwzględnienie kwestii socjalnych lub związanych z zatrudnieniem, względów cyberbezpieczeństwa oraz uzyskanie wystarczającej pewności, że produkty zostaną dostarczone na czas. Powinny one również wymagać, w dokumentach zamówienia, aby główny wykonawca był zobowiązany do uiszczenia na rzecz danej instytucji lub podmiotu zamawiającego proporcjonalnej opłaty w wysokości co najmniej 10% wartości konkretnych technologii neutralnych emisyjnie objętych zamówieniem, aby zapewnić przestrzeganie mechanizmu.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 2024/1735 z 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (Dz.U. UE z 2018 r. poz. 1724).

Obowiązki przedsiębiorcy w lutym 2025 roku

DZIAŁANIE	KOGO DOTYCZY	GDZIE ZŁOŻYĆ
Do 28 lutego		
Roczne sprawozdanie za 2024 rok dotyczące substancji zubożających warstwę ozonową (SZWO), fluorowanych gazów cieplarnianych (f-gazów) i pozostałych fluorowanych gazów cieplarnianych	<p>Podmiotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> przywożącego na terytorium RP lub wywożącego z terytorium RP SZWO i f-gazy; stosującego SZWO lub f-gazy, m.in. w produkcji produktów i urządzeń, instalowaniu, serwisowaniu lub konserwacji, naprawie i likwidacji urządzeń oraz innych procesach; prowadzącego odzysk, recykling, regenerację lub niszczenie SZWO lub f-gazów; przywożącego na terytorium RP lub wywożącego z obszaru RP produkty i urządzenia zawierających SZWO lub f-gazy; użytkującego systemu ochrony przeciwpożarowej lub gaśnice zawierające halony i przeznaczone do zastosowań krytycznych 	Sprawozdanie składamy do bazy BDS (Bazy Danych Sprawozdań) w formie formularzy elektronicznych na stronie: www.dbbds.ichp.pl , po wcześniejszej rejestracji podmiotu w systemie.
Roczne sprawozdanie za 2024 rok z działalności w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz czynności z nim związanych	Uczestnika przewozu towarów (w tym odpadów) niebezpiecznych	<p>Sprawozdanie składamy w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> przewozu drogowego – wojewódzkiemu inspektorowi transportu drogowego właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania uczestnika przewozu towarów niebezpiecznych; przewozu koleją towarów niebezpiecznych – prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego; przewozu żeglugą śródlądową – dyrektorowi Urzędu Żeglugi Śródlądowej właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania uczestnika przewozu towarów niebezpiecznych. <p>Wzory znajdują się w rozporządzeniu ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej z 14 sierpnia 2012 r. w sprawie formularza rocznego sprawozdania z działalności w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz sposobu jego wypełniania (Dz.U. z 2012 r. poz. 966).</p>
<p>Roczny raport do KOBIZE za 2024 rok o:</p> <ol style="list-style-type: none"> wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza; wielkościach produkcji oraz charakterystycznych surowcach i paliwach towarzyszących emisjom; środkach technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji; wielkościach emisji zredukowanej i emisji niewystępującej w wyniku realizowanych przedsięwzięć oraz terminach osiągnięcia tych redukcji; planowanych terminach uruchomienia nowych przedsięwzięć oraz wielkości emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza z tych przedsięwzięć. 	<ul style="list-style-type: none"> Podmiotu korzystającego ze środowiska, którego działalność powoduje emisję; osoby fizycznej, która nie jest przedsiębiorcą, ale korzysta ze środowiska w zakresie wymagającym uzyskania pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza lub pozwolenia zintegrowanego 	Raport wprowadzamy do Krajowej bazy przez stronę internetową Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami: www.krajowabaza.kobize.pl za pośrednictwem elektronicznego konta, odrębnie dla każdego zakładu lub miejsca korzystania ze środowiska.
Uiszczenie opłaty rocznej	<p>Podmiotu zarejestrowanego w rejestrze BDO, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> wprowadza sprzęt lub jest autoryzowanym przedstawicielem; 	<p>Opłatę roczną należy uiścić na rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego. Opłaty rocznej nie trzeba wpłacać:</p> <ul style="list-style-type: none"> w roku, w którym przedsiębiorca uiścił opłatę rejestrową;

	<ul style="list-style-type: none"> wprowadza baterie lub akumulatory; wprowadza pojazdy; jest producentem, importerm lub wewnątrzspółnotowym nabywcą opakowań; wprowadza na terytorium kraju produkty w opakowaniach, opony, oleje smarowe 	<ul style="list-style-type: none"> jeśli podmiot, składając wniosek o wpis do rejestru, przedłoży informację potwierdzającą dobrowolny udział w systemie EMAS. <p>Stawki opłaty rocznej do tej pory były określone w rozporządzeniu ministra środowiska z 19 stycznia 2018 r. w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej i rocznej. Zgodnie z nim stawka opłaty wynosiła 100 zł w przypadku mikroprzedsiębiorców i 300 zł w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorców.</p> <p>UWAGA! Zgodnie z nowym rozporządzeniem w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej od 2025 roku stawki te wzrosły i wynoszą 200 zł dla mikroprzedsiębiorców i 800 zł dla pozostałych firm.</p>
<p>Przekazanie zaświadczenia o zużytym sprzęcie elektrycznym za 2024 rok</p>	<p>Prowadzącego zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego</p>	<p>Prowadzący zakład przetwarzania sporządza zaświadczenie o zużytym sprzęcie za poprzedni rok kalendarzowy. Przekazuje je wprowadzającemu sprzęt albo organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, z którymi zawarł umowę, oraz marszałkowi województwa.</p> <p>UWAGA! Zgodnie z ustawą z 1 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu zaświadczenia te mają być sporządzane zgodnie z przepisami dotychczasowymi, a zatem w formie papierowej, za lata: 2023 i 2024. Tymczasem przygotowano kolejne przepisy, które przesuwać wprowadzenie modułu zaświadczeń na 1 stycznia 2027 r., a tym samym zakładają sporządzanie tych dokumentów w wersji papierowej do tego czasu.</p>
<p>Sporządzenie zaświadczenia potwierdzającego recykling lub inne niż recykling procesy odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego</p>	<p>Prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.</p> <p>Zaświadczenie jest sporządzane na wniosek prowadzącego zakład przetwarzania, w terminie 7 dni od wpływu wniosku</p>	<p>Prowadzący działalność w zakresie recyklingu przekazuje zaświadczenie prowadzącemu zakład przetwarzania przekazującemu odpady powstałe ze zużytego sprzętu do recyklingu oraz marszałkowi województwa, w terminie 7 dni od wpływu wniosku.</p> <p>Prowadzący działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku przekazuje zaświadczenie prowadzącemu zakład przetwarzania przekazującemu odpady powstałe ze zużytego sprzętu do innych niż recykling procesów odzysku oraz marszałkowi województwa, w terminie 7 dni od wpływu wniosku.</p> <p>UWAGA! Zgodnie z ustawą z 1 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, zaświadczenia te mają być sporządzane zgodnie z przepisami dotychczasowymi, a zatem w formie papierowej, za lata: 2023 i 2024. Tymczasem przygotowano kolejne przepisy, które przesuwać wprowadzenie modułu zaświadczeń na 1 stycznia 2027 r., a tym samym zakładają sporządzanie tych dokumentów w wersji papierowej do tego czasu.</p>
<p>Złożenie sprawozdania z realizacji w roku 2024 działań zawartych w:</p> <ol style="list-style-type: none"> planach gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy; planach zarządzania ryzykiem powodziowym; programie ochrony wód morskich. 	<p>Wód Polskich, wojewodów, marszałków województw, prezydentów miast, wójtów, burmistrzów, dyrektorów urzędu morskiego</p>	<p>Sprawozdanie za rok poprzedni należy złożyć ministrowi do spraw gospodarki wodnej.</p>

www.ochronasrodowiska.wip.pl

KARTA ODPADU: 08 04 17*	
NAZWA	Olej żywiczny
RODZAJ ODPADU	Opad niebezpieczny
SKŁAD CHEMICZNY	Skład chemiczny oleju żywicznego zależy od rodzaju użytej żywicy (naturalnej lub syntetycznej) oraz procesu jego wytwarzania. Ogólny skład chemiczny dla oleju żywicznego pozyskiwanego z naturalnych źródeł (takich jak żywice drzewne, np. sosnowe) to: kwasy żywiczne (około 50–80%): abietyczny, pimarowy, dehydroabietyczny czy inne kwasy diterpenowe; terpenoidy i ich pochodne (10–30%): monoterpeny (np. alfa-pinen, beta-pinen), diterpeny (np. kalafioniowe związki) czy seskwiterpeny; pozostałe związki organiczne : węglowodory aromatyczne, estry kwasów organicznych, alkohole terpenowe. W zależności od rodzaju olej żywiczny może mieć różną konsystencję, od płynnej do bardziej lepkiej. Odporność na czynniki zewnętrzne: chroni powierzchnię przed wilgocią i zanieczyszczeniami.
OPIS	Zawiera mieszaninę związków organicznych takich jak terpeny, kwasy żywiczne i ich pochodne. Jego właściwości zależą od typu użytej żywicy oraz procesu przetwarzania. Zastosowania w przemyśle: 1. Produkcja farb i lakierów: olej żywiczny jest składnikiem lakierów, werniksów i farb, dzięki swoim właściwościom ochronnym i estetycznym (np. połysk). 2. Kosmetyki: może być stosowany w perfumerii i kosmetykach ze względu na zapach lub właściwości pielęgnacyjne. 3. Konserwacja drewna: używa się go jako składnika preparatów do zabezpieczania i nabłyszczania powierzchni drewnianych. Rodzaje: 1. Naturalnie uzyskiwany z żywicy drzewnych poprzez podgrzewanie i destylację. 2. Syntetycznie powstaje w wyniku przetwarzania syntetycznych polimerów.
UWAGA! Olej żywiczny klasyfikujemy jako odpad niebezpieczny	
MINIMALIZACJA ILOŚCI WYTWARZANIA	Przeprowadzanie szkoleń dla pracowników. Dobranie właściwej technologii procesów. Dobieranie odpowiedniego surowca do prowadzonych procesów technologicznych. Prowadzenie prac pod nadzorem osób mających wiedzę i kwalifikacje, zgodnie z ustalonym planem ruchu. Prowadzenie kontroli technicznej wykorzystywanego sprzętu. Monitorowanie parametrów pracy urządzeń przerobczych. Systematyczne wykonywanie analiz międzyoperacyjnych, co pozwala na szybkie korygowanie podstawowych wielkości mających wpływ na stopień uzyskiwanych produktów.
MAGAZYNOWANIE	Zbieranie i magazynowanie wytwarzanych odpadów w sposób selektywny, w odpowiednich, oznakowanych pojemnikach i w ściśle wyznaczonych i oznakowanych miejscach oraz o ograniczonym dostępie osób nieupoważnionych. Odpady zabezpieczamy przed niekontrolowanym wyciekiem do środowiska. Nie wystawiamy na działanie warunków atmosferycznych. W celu dodatkowego zabezpieczenia stosujemy wanny wychwytowe.
ZAGOSPODAROWANIE	Recykling: Odzyskiwanie użytecznych składników takich jak terpeny do ponownego wykorzystania. Unieszkodliwianie: Spalanie w kontrolowanych warunkach w celu uzyskania energii. Solidyfikacja odpadów i ich bezpieczne składowanie.
MOŻLIWE BŁĘDY W KLASYFIKACJI	KOD 08 04 15* – odpady ciekłe klejów lub szczieliw zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne KOD 08 04 16 – odpady ciekłe klejów lub szczieliw inne niż wymienione w 08 04 15
ŹRÓDŁO	Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.). Rozporządzenie ministra klimatu z 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10). Rozporządzenie ministra klimatu z 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1742). David R. Lide, <i>CRC Handbook of Chemistry and Physics 80th Edition</i> , CRC Press 1999. S. Kugler, P. Ossowicz, K. Malarczyk-Matusiak, E. Wierzbicka, <i>Advances in Rosin-Based Chemicals: The Latest Recipes, Applications and Future Trends</i> , Molecules 2019 24(9). L. Veveře, A. Fridrihsone, M. Kirpluks, U. Cabulis, <i>A Review of Wood Biomass-Based Fatty Acids and Rosin Acids Use in Polymeric Materials</i> , Polymers 2020 12(11).

Od 2009 r. wspieramy pracowników służby BHP w ich rozwoju zawodowym i codziennej pracy

BEZPŁATNE KONTO TESTOWE
48 h dostępu do zasobów portalu

Zeskanuj i przetestuj
BEZPŁATNIE

Jesteś zainteresowany stałym dostępem?
Zadzwoń do nas lub sprawdź ofertę na stronie www.portalbhp.pl

Nasi konsultanci dopasują najlepszą ofertę dla Ciebie.

Korzystaj wygodnie z wiedzy, gdziekolwiek jesteś! Centrum Obsługi Klienta: **22 518 29 29**

Portal
Ochrony
Środowiska

Skomplikowane przepisy środowiskowe przekładamy na prosty język.

Portal, który dostarcza aktualną i praktyczną wiedzę z zakresu prawa ochrony środowiska, niezbędną w pracy każdego profesjonalisty!

BEZPŁATNE KONTO TESTOWE

na PortalOchronySrodowiska.pl 24h/7 do pełnych zasobów portalu

Aktualne informacje
i nowe porady
z ochrony
środowiska.

Pytania i odpowiedzi
porady z których dowiesz się,
z jakimi problemami borykają się
osoby na podobnych stanowiskach.

Porady ekspertów
dotyczące najnowszych
zmian w prawie
środowiskowym.

Ebooki
dłuższe
opracowania na
temat różnych
zagadnień
dotyczących
ochrony
środowiska.

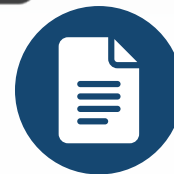
**Baza aktów
prawnych**
jednolite teksty,
aktualizowane
na bieżąco.

Newsletter
cykliczny e-mail wysyłany raz
w tygodniu na Twój adres
e-mail.

**Kalendarz zmian
w prawie**
w jednym miejscu zbieramy
terminy, o których trzeba
pamiętać!

**Wzory dokumentów
i formularze**
gotowe do edycji, które
będziesz miał zawsze
pod ręką.

Jesteś zainteresowany płatną subskrypcją? Zadzwoń do nas lub napisz e-mail.
Nasi konsultanci dopasują dla Ciebie najlepszą ofertę.

PortalOchronySrodowiska.pl dostępny jest 24h/7 dni w tygodniu na laptopie, telefonie i tablecie.

Korzystaj wygodnie z wiedzy gdziekolwiek jesteś!

Zamówienia przyjmuje Centrum Obsługi Klienta: 22 518 29 29, e-mail: cok@wip.pl.